

หลักสูตรวุฒิปัตระไตรปิฎกศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคณะสงฆ์ไทยที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสถาปนาขึ้น โดยมีพระราชปณิธานให้เป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาการการขั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป

ดังนั้น เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในฐานะที่ดำเนินการเกี่ยวกับพระไตรปิฎกและคัมภีร์พระพุทธศาสนาโดยตรง จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรวุฒิปัตระไตรปิฎกศึกษาระยะสั้นขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการให้ความรู้พระไตรปิฎกเบื้องต้นแก่พระภิกษุสามเณร นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณร นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไปเกิดความรู้ความเข้าใจภาษา วัฒนธรรมและสังคมในพระไตรปิฎก รวมทั้งสามารถนำหลักธรรมที่ปรากฏในพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎกและพระอภิธรรมปิฎก แก่พระภิกษุสามเณร นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๒.๒ เพื่อสร้างความเข้าใจภาษา วัฒนธรรมและสังคมในพระไตรปิฎก แก่พระภิกษุสามเณร นิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๓. เนื้อหาของหลักสูตร

การดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย การบรรยายโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การเรียนรู้จากเอกสาร การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้เนื้อหาพระไตรปิฎก ประกอบด้วย ๓ หมวดวิชา ๗ หัวข้อวิชา ระยะเวลาตลอดหลักสูตร ๒๑ ชั่วโมง ประกอบด้วย

๓.๑ หมวดวิชาที่ ๑ พระวินัยปิฎก

๓.๑.๑ วินัยปิฎกศึกษา ๑

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์ภิกขุวิวัฏฏ และคัมภีร์ภิกขุณีวิวัฏฏ เช่น การบัญญัติพระวินัยของภิกษุ ภิกษุณี ต้นบัญญัติสิกขาบท เปรียบเทียบสิกขาบทของภิกษุกับภิกษุณี สิกขาบทที่เป็นประเด็นปัญหาทางสังคม อภิธรรม วิธีการระงับอธิกรณ์

๓.๑.๒ วินัยปิฎกศึกษา ๒

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์มหาวรรค คัมภีร์จุลวรรค และคัมภีร์ปริวาร เช่น เหตุการณ์ในช่วงแรกการตรัสรู้ วิธีการอุปสมบท การปกครองคณะสงฆ์ สาเหตุการแตกแยกทางคณะสงฆ์ สังฆกรรมต่าง ๆ ธรรมเนียมปฏิบัติของสงฆ์ การทำสังคายนาพระธรรมวินัย คำถาม - คำตอบเรื่องอุโบสถ เป็นต้น วิธีการฟ้องร้อง และการลงโทษในสังคมสงฆ์

๓.๒ หมวดวิชาที่ ๒ พระสุตตันตปิฎก

๓.๒.๑ สุตตันตปิฎกศึกษา ๑

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์ทีฆนิกาย ๓ คัมภีร์คือ สीलขันธวรรค มหาวรรค และปาฏิกวรรค เช่น พรหมชาลสูตร สามัญญผลสูตร มหาสติปัฏฐานสูตร อคคัณณสูตร และสังคีติสูตร

๓.๒.๒ สุตตันตปิฎกศึกษา ๒

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์มัชฌิมนิกาย และสังยุตตนิกาย เช่น จุฬหัตถิปโทปมสูตร กินติสูตร ฉวิโสธนสูตร เทวทูตสูตร จุฬกัมมวิวัฏฏสูตร อนมตคคสังยุต นาคสังยุต ความฉิสังยุต และอิทธิปาธสังยุต

๓.๒.๓ สุตตันตปิฎกศึกษา ๓

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์อังคุตตรนิกาย และคัมภีร์ขุททกนิกาย เช่น จตุกกนิบาต อัฐกนิบาต ยุกนันทวรรค ปัญญาวรรค เปตวัตถุ ธรรมบท และชาดก

๓.๓ หมวดวิชาที่ ๓ พระอภิธรรมปิฎก

๓.๓.๑ อภิธรรมปิฎกศึกษา ๑

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์ธัมมสังคณี คัมภีร์วิวัฏฏ และคัมภีร์ธาตุกถา เช่น จิต เจตสิก รูป นิพพาน การจำแนกหลักธรรมตามนัยแห่งพระสูตร และตามนัยแห่งพระอภิธรรม ธาตุ ๔ ธาตุ ๖ และธาตุ ๑๘

๓.๓.๑ อภิธรรมปิฎกศึกษา ๒

๓ ชั่วโมง

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหาสาระ และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในคัมภีร์ปุคคัลบัญญัติ คัมภีร์กถาวัตถุ คัมภีร์ยมกและคัมภีร์ปัฏฐาน เช่น การจำแนกสภาวะธรรมลงในชั้นๆ อายตนะ ธาตุ ตามหลักอุทเทส ๕ อย่าง หมวดธรรมที่แสดงถึงความเป็นวาหะ หรือลัทธิของตน ๒ ส่วน วิธีการแสดงธรรม ๑๐ หมวด เป็นคู่ ๆ และปัจจัยการ ๒๔

๔. ผู้เข้ารับการศึกษา

ผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตรฉบับนี้ เป็นพระภิกษุ สามเณร นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๕. ระยะเวลาการศึกษาและสถานที่ศึกษา

ระยะเวลาการศึกษา : ๒๑ ชั่วโมง

สถานที่ศึกษา: ผ่านระบบ Zoom Meeting สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุฯ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

๖. คุณสมบัติของผู้รับวุฒิบัตร

ผู้เข้ารับการศึกษาจะต้องเข้าฟังการบรรยายไม่ต่ำกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ของหลักสูตรทั้งหมด และกรอกแบบประเมินออนไลน์ จึงจะได้รับวุฒิบัตรหลักสูตรพระไตรปิฎกศึกษา จากสถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตร

สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมการอบรมตลอดหลักสูตร ฟรี ตลอดหลักสูตร

๙. การรับสมัคร

สมัครได้ที่สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา ชั้น ๑ ห้อง ๑๐๓ อาคารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุฯ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร หรือที่เว็บไซต์ <http://tisi.mcu.ac.th> พร้อมทั้งกรอกข้อความลงในใบสมัครให้ครบถ้วน

๑๐. การติดต่อสอบถาม

ผู้สนใจติดต่อสอบถามได้ที่สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา ชั้น ๑ ห้อง ๑๐๓ อาคาร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัย วัดมหาธาตุฯ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์: ๐๒-๖๒๓-๕๓๙๒ โทรสาร: ๐๒-๖๒๓-๕๓๙๒ <http://tisi.mcu.ac.th>
E-mail: pmsomdeth@gmail.com

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๑.๑ ผู้เข้าศึกษามีความรู้เบื้องต้นพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎกและพระอภิธรรมปิฎก
- ๑๑.๒ ผู้เข้าศึกษาเข้าใจภาษา วัฒนธรรมและสังคมในพระไตรปิฎก มากยิ่งขึ้น

ใบสมัคร

หลักสูตรวุฒิบัตรพระไตรปิฎกศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผ่านระบบ Zoom Meeting สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กรุณาเขียนตัวบรรจงหรือตัวพิมพ์

๑. ข้าพเจ้า..... ฉายา..... นามสกุล.....
วัน / เดือน / ปีเกิด อายุ ปี
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน (ใช้ประโยชน์ในการ
สมัครเรียนหลักสูตรวุฒิบัตรพระไตรปิฎกศึกษา สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เท่านั้น)

๒. ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้สะดวก

ที่บ้าน/วัด บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน ตำบล / แขวง อำเภอ / เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์
หมายเลขโทรสาร หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่
ที่ทำงาน ฝ่าย / โครงการ / กลุ่มงาน / ศูนย์ สำนัก / กอง
เลขที่ หมู่ที่ ตรอก / ซอย
ถนน ตำบล / แขวง อำเภอ / เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์
หมายเลขโทรสาร หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่

๓. คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด วิชาวิชา
จากสถาบัน เมื่อ ปี พ.ศ.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความในใบสมัครข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้าสามารถเข้าเรียนได้
เต็มเวลาครบถ้วนตลอดหลักสูตรนี้

(ลงชื่อ) ผู้สมัคร

วัน / เดือน / ปี

แบบประเมิน

หลักสูตรวุฒิบัตรพระไตรปิฎกศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผ่านระบบ Zoom Meeting สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ข้อมูลทั่วไป

- ๑) เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
- ๒) อายุ ☐ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ☐ ๓๑ - ๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๐ ปีขึ้นไป
- ๓) การศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
- ๔) อาชีพ ☐ พระภิกษุ-สามเณร ☐ นักศึกษา/นิสิต ☐ ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ
- ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อื่น ๆ

๒. ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวุฒิบัตรพระไตรปิฎกศึกษา

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงตามความเป็นจริงที่สุด

หัวข้อการประเมิน	ระดับความรู้ความเข้าใจ/ความพึงพอใจ/การนำไปใช้				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>ก่อน</u> เข้าร่วมหลักสูตร					
๒. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ <u>หลัง</u> เข้าร่วมหลักสูตร					
๓. หัวข้อมีความเหมาะสม					
๔. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับหลักสูตร					
๕. วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ					
๖. สถานที่จัดมีความเหมาะสม					
๗. ระยะเวลามีความเหมาะสม					
๘. คาดว่าจะสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้					
๙. โดยภาพรวมท่านพึงพอใจในหลักสูตรนี้					

๓. ข้อเสนอแนะ / ความเห็นเพิ่มเติม

๑) ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรครั้งต่อไป

.....

.....

๒) หัวข้อที่ท่านอยากให้จัดหลักสูตรครั้งต่อไป

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบประเมิน